

Kommunledningskontoret
Samuel Larsson

Kommunstyrelsen

Antagande av riktlinjer för politiska sekreterare

Ärendet

Föreliggande ärende innebär att rollen politisk sekreterare införs för att bistå förtroendevalda i det politiska arbetet. Ersättningsmodellen bygger på en proportionell fördelning utifrån partiernas mandat i kommunfullmäktige. Ersättningsnivå motsvarar 4,16 procent av riksdagsmannaarvodet per mandat partiet är representerat med i kommunfullmäktige.

Eftersom beslut om anställning, uppsägning med mera därmed behöver delegeras innebär föreliggande ärende samtidigt att vissa tillägg görs i kommunstyrelsens delegationsordning.

Mot bakgrund av utredningen i ärendet bedömer kommunledningskontoret att ersättning för att anställa politiska sekreterare utgör ett ändamålsenligt stöd för de partier som är representerade i Danderyds kommunfullmäktige. Kommunledningskontoret förordar att föreslagna riktlinjer för politiska sekreterare antas.

Kommunledningskontorets förslag till beslut

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen inför följande delegationer i kommunstyrelsens delegationsordning:

Nr	Ärende	Delegat	Anmärkning
2.1.4	Anställa politisk sekreterare för visstidsanställning.	kanc	Beslutet ska fattas i enlighet med bestämmelserna i Riktlinjer för politiska sekreterare.
2.2.5	Säga upp politisk sekreterare.	kanc	Beslutet ska fattas i enlighet med bestämmelserna i Riktlinjer för politiska sekreterare.
2.3.5	Beslut om disciplinåtgärd (varning), löneavdrag och avstängning, gällande politiska sekreterare.	kanc	Beslutet ska fattas i enlighet med bestämmelserna i Riktlinjer för politiska sekreterare.
2.3.6	Meddela förbud mot politisk sekreterares bisyssla.	kanc	Beslutet ska fattas i enlighet med

Datum
2025-03-18Diarienummer
KS 2025/0124Kommunledningskontoret
Samuel Larsson

			bestämmelserna i Riktlinjer för politiska sekreterare.
--	--	--	--

Beslutet fattas under förutsättning att kommunfullmäktige antar föreslagna riktlinjer för politiska sekreterare.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige antar föreslagna Riktlinjer för politiska sekreterare.

Kommunledningskontorets utredning

Rollen politisk sekreterare ska införas för att bistå förtroendevalda i det politiska arbetet Danderyds kommun.

Den politiske sekreterarens syfte och arbetsuppgifter

Uppdraget politisk sekreterare infördes 1983 till följd av att det politiska arbetet i kommunerna ansågs ha ökat i större omfattning vilket lett till ökade krav på de förtroendevalda. Behovet bedömdes inte kunna mötas genom att anlita heltidsengagerade förtroendevalda (prop 1982/83:132, s 7 f).

Vad gällde de typiska arbetsuppgifterna för politiska sekreterare angavs följande:

- Medverkan vid politiska beredningar av ärenden inom kommunernas beslutande organ
- Biträde med information till partigruppen och partiorganen samt sådan medverkan i övrigt som är ägnad att underlätta samspelet mellan de beslutande organen och partiorganen
- Biträde med att utarbeta förslag till motioner, interpellationer, frågor, yttranden, beslut och reservationer i de beslutande organen
- Övriga administrativa uppgifter, så kallade "handsekreterarsysslor", såsom att besvara brev och ta politiska kontakter
- Företräda de förtroendevalda i det partipolitiska arbetet

Det betonades särskilt att det skulle vara fråga om ett *politiskt* biträde åt de förtroendevalda. Den politiske sekreteraren skulle därför ansvara direkt inför den, eller de förtroendevalda, som de hade till uppgift att biträda (prop 1982/83:132, s 11).

I övrigt kan följande arbetsuppgifter normalt anses ankomma på politiska sekreterare i kommuner som infört uppdraget:

- Producera politiska texter, artiklar, pressmeddelanden, budskap, underlag, rapporter, talepunkter, information och innehåll för sociala medier
- Ansvara för medierelationer och kontakt med journalister
- Omvärldsbevakning

Kommunledningskontoret
Samuel Larsson

- Politisk analys- och medial opinionsbildning
- Arbeta med politikutveckling i samverkan med exempelvis andra oppositionspartier samt förenings- och näringsliv.

Vad uppdraget innebär kan skilja sig åt från fall till fall. Tyngdpunkten bestäms slutligen av förhållandena i den enskilda kommunen. Det kan också finnas skillnader mellan hur partigrupperna inom kommunen utnyttjar resursen (prop 2016/17:171, s 326).

Av 4 kap 33–34 §§ kommunallagen följer att en kommun får anställa politiska sekreterare för att biträda de förtroendevalda i det politiska arbetet. Politiska sekreterare får inte anställas för längre tid än till utgången av det år då val av kommunfullmäktige ska hållas nästa gång i hela landet. Bestämmelserna i lagen (1982:80) om anställningsskydd ska inte tillämpas för politiska sekreterare. En politisk sekreterare har rätt till den ledighet från sin anställning som behövs för tjänstgöringen.

Ersättningsmodell

Den ersättningsmodell som ska användas är en strikt proportionell fördelning baserad på partiernas representation i kommunfullmäktige. Den modell som Österåkers kommun använder har använts om utgångspunkt. Denna modell utgår från att varje parti, som är representerat i kommunfullmäktige, mottar en fastställd procentandel av det aktuella riksdagsmannaarvodet för varje mandat. Ersättningen används för att finansiera anställning av politisk sekreterare. År 2025 uppgår riksdagsmannaarvodet till 78 500 kronor.

I Österåkers kommuns fall används 6,60 procent av riksdagsmannaarvodet som beräkningsgrund per mandat. Föreliggande ärende innebär att en ersättningsnivå fastställs till 4,16 procent.

Beräkningsgrunden är följande:

$$E = M \times R \times P$$

där:

- E är den totala ersättningen partiet mottar per år
- M är antalet mandat som partiet är representerat med i kommunfullmäktige
- R är det aktuella riksdagsmannaarvodet (per månad) multiplicerat med 12
- P är procentandelen 4,16 procent

Det innebär att 19 mandat i fullmäktige berättigar till ersättning för en (1) heltidstjänst med en månadslön om 40 000 kronor. Inberäknat personalomkostnadspålägg (PO) och andra tillkommande kostnader såsom utlägg för utrustning (dator, internetabonnemang, telefon, mm) och utbildningsbehov (externa kurser mm) samt OH-kostnader blir det slutliga

Kommunledningskontoret
Samuel Larsson

beloppet 62 046 kronor. Med utgångspunkt i ett riksdagsmannaarvode på 78 500 kronor blir ersättningen per mandat och månad därmed 3 266 kronor. Detta resulterar i följande ersättningsnivå för respektive parti:

Parti	Mandat	Ersättning per år	Ersättning per månad
Moderaterna	19	744 557 kr	62 046 kr
Centerpartiet	12	470 246 kr	39 187 kr
Liberalerna	6	235 123 kr	19 594 kr
Socialdemokraterna	5	195 936 kr	16 328 kr
Kristdemokraterna	4	156 749 kr	13 062 kr
Sverigedemokraterna	3	117 562 kr	9 797 kr
Miljöpartiet	2	78 374 kr	6 531 kr
Totalt	51	1 998 547 kr	166 546 kr

Roller och uppgifter

Det politiska sekreteraruppdraget präglas av en tydlig ansvarsfördelning, där partiets kommunalråd eller oppositionsråd, alternativt gruppledaren, utövar arbetsledningsrätten. Den formellt anställande chefen har ett administrativt ansvar, medan den politiska sekreteraren biträder de förtroendevalda i det politiska arbetet.

Kommunalråd, oppositionsråd och gruppledare

Den operativa arbetsledningsrätten för den politiska sekreteraren utövas av partiets kommunalråd eller oppositionsråd. I de fall partiet saknar kommunalråd eller oppositionsråd, utövas ansvaret av partiets gruppledare. Denna roll utser kandidat för anställning och initierar avslutande av anställningen.

Formellt anställande chef

Den politiska sekreteraren är underställd den formellt anställande chefen som är kommunledningskontorets kanslichef. Den formellt anställande chefen har till uppgift att ingå och avsluta anställningsavtal efter samråd med partiets kommunalråd eller oppositionsråd. Om partiet saknar kommunalråd eller oppositionsråd, sker samrådet i stället med partiets gruppledare. Arbetsmiljöansvaret för den politiska sekreteraren är fördelat till den formellt anställande chefen via kommunstyrelsen och kommundirektör.

Politisk sekreterare

Uppgiften som faller på den politiska sekreteraren består i att biträda de förtroendevalda i det politiska arbetet. Sekreteraren arbetar enbart med partipolitiskt inriktade frågor och har inga arbetsuppgifter inom kommunens tjänstemannaberedning. De närmare arbetsuppgifterna fastställs av partiets

Kommunledningskontoret
Samuel Larsson

kommunalråd eller oppositionsråd. Om partiet saknar kommunalråd eller oppositionsråd, fastställs arbetsuppgifterna i stället av partiets gruppledare.

Delegering av att anställa och säga upp politisk sekreterare

För att den formellt anställande chefen ska kunna utföra sina uppgifter behöver följande delegationer införas i kommunstyrelsens delegationsordning:

Nr	Ärende	Delegat	Anmärkning
2.1.4	Anställa politisk sekreterare för visstidsanställning.	kanc	Beslutet ska fattas i enlighet med bestämmelserna i Riktlinjer för politiska sekreterare.
2.2.5	Säga upp politisk sekreterare.	kanc	Beslutet ska fattas i enlighet med bestämmelserna i Riktlinjer för politiska sekreterare.
2.3.5	Beslut om disciplinåtgärd (varning), löneavdrag och avstängning, gällande politiska sekreterare.	kanc	Beslutet ska fattas i enlighet med bestämmelserna i Riktlinjer för politiska sekreterare.
2.3.6	Meddela förbud mot politisk sekreterares bisyssla.	kanc	Beslutet ska fattas i enlighet med bestämmelserna i Riktlinjer för politiska sekreterare.

Kommunledningskontorets bedömning

Mot bakgrund av utredningen i ärendet bedömer kommunledningskontoret att ersättning för att anställa politiska sekreterare utgör ett ändamålsenligt stöd för de partier som är representerade i Danderyds kommunfullmäktige. Kommunledningskontoret förordar att föreslagna riktlinjer för politiska sekreterare antas.

Konsekvenser för barn och unga

Ärendet får inga konsekvenser för barn och unga.

Ekonomiska konsekvenser

Ett antagande av de föreslagna riktlinjerna innebär en kostnad på två miljoner kronor och ryms inom givna budgetramar.

Datum
2025-03-18**Diarienummer**
KS 2025/0124

Kommunledningskontoret
Samuel Larsson

Johan Lindberg
Kommundirektör

Björn Wallgren
Ekonomichef

Handlingar i ärendet

1. Tjänsteutlåtande, Antagande av riktlinjer för politiska sekreterare
2. Föreslagna riktlinjer för politiska sekreterare